

Titel: Periode og sætningsanalyse, [Helsingfors] 071-0090

Citation: "Periode og sætningsanalyse, [Helsingfors] 071-0090", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 5. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds:
https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_071-shoot-wacc-1992_0005_071_Helsingfors_0090_p5_bP4_TB00001/facsimile.pdf (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

og ut triumphum habēret, og dette vilde blive en deling i to sætninger, den ene forudsættende (bisætningen), den anden forudsat (hovedsætningen). Imidlertid må vi, ved delingen av en størrelse i mindre størrelser, tage hensyn til at de dele der fremkommer ved delingen eventuelt skal deles videre. Vi må derfor, mellem flere muligheder for deling, vælge den der giver os mulighed for en videre deling. Foretager vi nu delingen av denne periode på den først påtænkte måde, møder der os, når vi skal dele ut triumphum habēret, en vanskelighed med størrelsen ut. Hvilket forhold står denne større i til triumphum habēret? Det er vel ut der har ansvaret for konjunktiven i habēret. Og går vi videre møder spørgsmålet: hvorfra får vi imperfektum. I begge tilfælde må vi vende tilbage til den forudsatte sætning for at få svar. Så kan vi tage sætningen med ut først, og sige at den har sin forklaring i hovedsætningen. Men heller ikke dette hjælper os helt. For hvad enten vi begynder analysen videre frem med den ene eller den anden av de to størrelser, kommer der et tidspunkt hvor vi må gribe tilbage til den anden størrelse. Næste deling består jo deraf, at begge størrelser hver for sig deles i mindre størrelser, og på det tidspunkt melder sig da for alvor vanskeligheden med at gøre fuld rede for størrelsen ut - for vi har jo hidtil hævdet, ud fra den foregående deling vi gjorde, at størrelsen der indledes med ut er en enhed, men hvad er det der binder ut sammen med resten av bisætningen? Den først foresatte deling er derfor ikke hensigtsmæssig. Og i stedet vil vi dele perioden således at vi regner ut for den ene del og hele resten for den anden del. Vi opdager dog hurtigt, at det ikke er nok med at tage ut ud; ut kan nemlig ikke her skilles fra imperfektum og konjunktiv i habēret, mens der ikke er nogen forbindelse mellem ut og aspici, distose eller person i habēret. Derfor skiller vi ud: ut + imperf. + konj. Derved har vi periodens karakteristik. Hovedsætningens tempus eller modus bliver ikke længere berørt. Hele resten av bisætningen og hele hovedsætningen er periodens tema.

ut ≠ ut
på den anden